RESOLUTIE (EU) 2022/1710 VAN HET EUROPEES PARLEMENT

van 4 mei 2022

met de opmerkingen die een integrerend deel uitmaken van het besluit over het verlenen van kwijting voor de uitvoering van de algemene begroting van de Europese Unie voor het begrotingsjaar 2020, afdeling IX — Europese Toezichthouder voor gegevensbescherming

HET EUROPEES PARLEMENT,

— gezien zijn besluit over het verlenen van kwijting voor de uitvoering van de algemene begroting van de Europese Unie voor het begrotingsjaar 2020, afdeling IX — Europese Toezichthouder voor gegevensbescherming,

— gezien artikel 100 van en bijlage V bij zijn Reglement,

— gezien het advies van de Commissie burgerlijke vrijheden, justitie en binnenlandse zaken,

— gezien het verslag van de Commissie begrotingscontrole (A9-0086/2022),

A. overwegende dat de kwijtingsautoriteit in het kader van de kwijtingsprocedure wenst te benadrukken dat het bijzonder belangrijk is de democratische legitimiteit van de instellingen van de Unie verder te versterken door de transparantie en de verantwoordingsplicht te verbeteren en door het concept van resultaatgericht begroten en een goed personeelsbeheer ten uitvoer te leggen;

B. overwegende dat gegevensbescherming een grondrecht is, dat wordt beschermd door de Europese wetgeving en is verankerd in artikel 8 van het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie;

C. overwegende dat artikel 16 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie bepaalt dat de naleving van de regels inzake de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens over hen, wordt onderworpen aan de controle van een onafhankelijke autoriteit;

D. overwegende dat Verordening (EU) 2018/1725 van het Europees Parlement en de Raad ([1]) voorziet in de oprichting van een onafhankelijke autoriteit, de Europese Toezichthouder voor gegevensbescherming (de "Europese Toezichthouder"), die verantwoordelijk is voor de bescherming en waarborging van het recht op gegevensbescherming en privacy, en tot taak heeft ervoor te zorgen dat de instellingen, organen en instanties van de Unie een sterke gegevensbeschermingscultuur omarmen;

E. overwegende dat de Europese Toezichthouder zijn taken uitvoert in nauwe samenwerking met andere gegevensbeschermingsautoriteiten als onderdeel van het Europees Comité voor gegevensbescherming (EDPB), en dat hij het openbaar belang dient, waarbij hij zich laat leiden door beginselen van onpartijdigheid, integriteit, transparantie en pragmatisme;

F. overwegende dat de Europese Toezichthouder de bevoegdheden van de ordonnateur aan de directeur delegeert overeenkomstig het overeenkomstig artikel 72, lid 2, van Verordening (EU, Euratom) 2018/1046 van het Europees Parlement en de Raad ([2]) vastgestelde handvest van de taken en verantwoordelijkheden met betrekking tot de begroting en het beheer van de Europese Toezichthouder, terwijl de functie van de rekenplichtige van de Europese Toezichthouder wordt uitgeoefend door de rekenplichtige van de Commissie overeenkomstig het besluit van de Europese Toezichthouder voor gegevensbescherming van 1 maart 2017;

G. overwegende dat de COVID-19-pandemie het voor de Europese Toezichthouder noodzakelijk maakte zijn interne werking en werkmethoden te herzien en aan te passen om zijn opdracht te kunnen blijven vervullen;

1. stelt met tevredenheid vast dat de Rekenkamer geen significante tekortkomingen heeft vastgesteld met betrekking tot de gecontroleerde aspecten in verband met personeelsbeheer en aanbestedingen bij de Europese Toezichthouder voor gegevensbescherming (de "Europese Toezichthouder");

([1]) Verordening (EU) 2018/1725 van het Europees Parlement en de Raad van 23 oktober 2018 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens door de instellingen, organen en instanties van de Unie en betreffende het vrije verkeer van die gegevens, en tot intrekking van Verordening (EG) nr. 45/2001 en Besluit nr. 1247/2002/EG (PB L 295 van 21.11.2018, blz. 39).

([2]) Verordening (EU, Euratom) 2018/1046 van het Europees Parlement en de Raad van 18 juli 2018 tot vaststelling van de financiële regels van toepassing op de algemene begroting van de Unie, tot wijziging van Verordeningen (EU) nr. 1296/2013, (EU) nr. 1301/2013, (EU) nr. 1303/2013, (EU) nr. 1304/2013, (EU) nr. 1309/2013, (EU) nr. 1316/2013, (EU) nr. 223/2014, (EU) nr. 283/2014 en Besluit nr. 541/2014/EU en tot intrekking van Verordening (EU, Euratom) nr. 966/2012 (PB L 193 van 30.7.2018, blz. 1).

2. benadrukt dat de Rekenkamer op basis van haar controlewerkzaamheden heeft geconcludeerd dat de betalingen als geheel voor de administratieve uitgaven van de instellingen, met inbegrip van de Europese Toezichthouder, voor het begrotingsjaar 2020 geen materiële fouten vertonen; is verheugd over het feit dat de Rekenkamer geen specifiek probleem inzake de regelmatigheid van de verrichtingen heeft vastgesteld;

3. is zich ervan bewust dat hoofdstuk 9 "Administratie" van het jaarverslag van de Rekenkamer gericht is op uitgaven voor personele middelen, gebouwen, uitrusting, energie, communicatie en informatietechnologie en dat de Rekenkamer aangeeft dat deze uitgaven weinig risico's inhouden;

Begrotings- en financieel beheer

4. merkt op dat de Europese Toezichthouder in 2020 een begroting van 19 476 998 EUR toegewezen heeft gekregen, hetgeen neerkomt op een stijging met 16,3 % ten opzichte van de begroting 2019 van 16 638 572 EUR; begrijpt dat de algehele stijging voornamelijk het gevolg was van de impact van de nieuwe taken als bedoeld in Verordening (EU) 1725/2018 (ook wel de "AVG voor de instellingen van de EU" genoemd) en de nieuwe toezichthoudende verantwoordelijkheden in verband met handhavings- en justitiële samenwerkingsagentschappen, zoals het EOM en Eurojust; stelt vast dat andere elementen die tot de toename hebben bijgedragen de consolidatie van het door de Europese Toezichthouder beheerde secretariaat van het Europees Comité voor gegevensbescherming (EDPB), de strategie 2020-2024 van de Europese Toezichthouder, die verband houdt met het nieuwe mandaat, en de tijdelijke toelagen in verband met het einde van het mandaat van de vorige Europese Toezichthouder zijn;

5. merkt op dat de COVID-19-pandemie een negatief effect heeft gehad op de uitvoering van de begroting (73 % in 2020, tegenover 91,97 % in 2019); constateert dat dit effect met name zichtbaar is in de begrotingen voor missies en opleiding (uitvoering van minder dan 17 %) en in de organisatie van vergaderingen, met inbegrip van de vergoeding van deskundigen en catering (uitvoering van minder dan 15 %); merkt op dat de daaruit voortvloeiende besparingen 2 183 000 EUR bedragen, hetgeen neerkomt op 11 % van het totale verbruik van de begroting;

6. merkt op dat ook de COVID-19-pandemie een indirect effect heeft gehad op andere delen van de begroting, dat niet precies kan worden gekwantificeerd, zoals op de begrotingslijn voor salarissen, waar zich een negatief effect heeft voorgedaan vanwege vertragingen bij de voor 2020 geplande aanwervingen, en op de begrotingslijn voor gebouwen, die werd beïnvloed door vertragingen bij de volledige ingebruikneming van het gebouw, dat nog steeds wordt gedeeld met de Europese Ombudsman;

7. merkt op dat, als gevolg van de personeelsuitbreiding van de Europese Toezichthouder in 2019, de begrotingsonderdelen voor de bezoldiging van ambtenaren en contractuele personeelsleden met 22 % zijn gestegen; begrijpt dat, gezien het grote aandeel van personeelsgerelateerde kosten in de totale begroting, de vertraging in de aanwervingsprocedures (ook als gevolg van de COVID-19-pandemie) heeft bijgedragen tot het negatieve effect op de uitvoering van de begroting als geheel;

8. merkt op dat de investeringen van de Europese Toezichthouder in zijn digitale transformatie het lage uitvoeringspercentage van de begroting ten minste gedeeltelijk hebben gecompenseerd, aangezien de IT-gerelateerde begrotingsonderdelen voor de Europese Toezichthouder en het EDPB de aanvankelijke toewijzing overschreden (109 %); constateert dat begrotingskredieten zijn overgedragen van missies, reizen, vertaling en vertolking naar de financiering van overige personeelskosten, en van uitrusting en diensten voor IT-technologie;

9. merkt op dat de Europese Toezichthouder in 2020 36 aanbestedingsprocedures heeft opgestart, waarvan er slechts één een openbare procedure was en de rest onderhandelingsprocedures waren, waaronder vijf procedures zonder voorafgaande publicatie van het aanbestedingsbericht; erkent de aanbestedingsuitdagingen waarvoor de Europese Toezichthouder zich geplaatst ziet en het feit dat de Europese Toezichthouder vanwege de geringe omvang van de instelling zijn toevlucht neemt tot gezamenlijke aanbestedingsprocedures, aangezien dat tot grotere financiële efficiëntie leidt, terwijl hij tegelijkertijd de strengste normen inzake gegevensbescherming moet toepassen op het voorwerp van dergelijke procedures, hetgeen waarschijnlijk ook heeft bijgedragen tot de lage uitvoering van de begroting in 2020;

10. verheugt zich over de onafgebroken inspanningen van de Europese Toezichthouder om een papierloze instelling te worden, waaronder de voortzetting van papierloze beoordelingsgesprekken in 2020, de intentie waarderings-, proeftijd- en evaluatierapporten te automatiseren door in 2021 nieuwe interfacemodules voor personeelszaken te introduceren, en de invoering in 2020 van papierloze financiële systemen met betrekking tot betalingen, begrotingsbeheer en aanbestedingen;

Intern beheer, prestaties, interne controle

11. betuigt zijn medeleven bij het overlijden van de Europese Toezichthouder, Giovanni Buttarelli, in augustus 2019; neemt er nota van dat Wojciech Wiewiorowski in december 2019 is aangetreden voor een termijn van vijf jaar; is het ermee eens dat het feit dat de heer Wiewiorowski als adjunct-toezichthouder werkzaam was, en dus een goede kennis van de instelling heeft, ertoe heeft bijgedragen de uitdaging van de overgang af te vlakken;

12. is verheugd over de ingebruikneming van het nieuwe beheersinstrument "Bluebell", dat is ontwikkeld door het ERCEA (Uitvoerend Agentschap Europese Onderzoeksraad) en dat een betere prognose en monitoring van de feitelijke uitvoering van begrotingsonderdelen mogelijk maakt op basis van door operationele eenheden geüploade gegevens, met als voordeel dat de aantallen handmatige handelingen aanzienlijk worden verminderd en de gegevens betrouwbaarder worden;

13. is ingenomen met het feit dat de werkprocessen in 2020 zijn aangepast als gevolg van de COVID-19-pandemie, en dat alle papieren handtekeningen en procedures zijn gedigitaliseerd, hetgeen tot efficiëntere en snellere administratieve processen heeft geleid; begrijpt dat de Europese Toezichthouder zich genoodzaakt zag de controles ter plaatse uit te stellen omdat het beheer van gevoelige gegevens het onmogelijk maakte deze op afstand uit te voeren;

14. merkt op dat fysieke vergaderingen zijn vervangen door onlinevergaderingen, die minder kostbaar en minder tijdrovend zijn; constateert dat deze vervanging meer effect heeft gehad op vergaderingen van het EDPB, die vroeger om de maand of om de twee maanden plaatsvonden, met hoge reis- en vertolkingskosten, en werden vervangen door virtuele vergaderingen om de twee weken;

15. is ingenomen dat de Europese Toezichthouder in juni 2020 zijn strategie voor de periode 2020-2024 "Een veiliger digitale toekomst vormgeven: een nieuwe strategie voor een nieuw decennium" heeft uitgebracht, die is toegespitst op de drie pijlers prognose, actie en solidariteit, teneinde de digitale uitdagingen voor een veiliger, rechtvaardiger en duurzamer toekomst aan te gaan; constateert dat de Europese Toezichthouder acht duidelijke kernprestatie-indicatoren (KPI's) heeft vastgesteld om de uitvoering van de strategie te monitoren; merkt op dat voor vijf van de acht KPI's de doelstellingen in 2020 zijn gehaald of overtroffen, met name het aantal zaken dat op internationaal niveau is behandeld (42 zaken tegenover een streefcijfer van tien) en het aantal adviezen/opmerkingen dat naar aanleiding van raadplegingen is uitgebracht (vijf adviezen en twaalf formele opmerkingen tegenover een streefcijfer van tien zaken); benadrukt dat de genoemde KPI's de cruciale rol illustreren die de Europese Toezichthouder in de respons van de Unie op de COVID-19-pandemie speelt met betrekking tot het waarborgen van grondrechten op het gebied van gegevensbescherming en privacy;

16. merkt op dat de Europese Toezichthouder, met het oog op het verrichten van de controles vooraf van zijn verrichtingen, zowel voor operationele als voor financiële aspecten, de geactualiseerde controlelijsten heeft geïntegreerd in het nieuwe elektronische workflowsysteem "Speedwell", dat verbonden is met het boekhoudsysteem en de basiscontroles op betalingen en vastleggingen vergemakkelijkt;

17. merkt op dat de vorige ex-post verificateur als gevolg van een interne reorganisatie eind 2019 binnen het team Financiën is ingezet en derhalve de controle achteraf niet kon uitvoeren om het risico van zelfcontrole te vermijden; begrijpt hoe moeilijk het voor een kleine instelling is om een vervanger te vinden met een grondige kennis van het financiële rechts- en regelgevingskader, ondanks het feit dat zij een oproep tot het indienen van blijken van belangstelling heeft geplaatst; dringt er bij de Europese Toezichthouder op aan het meest geschikte alternatief uit de reeds in zijn jaarverslag genoemde alternatieven te onderzoeken en uit te voeren;

18. merkt op dat de dienst Interne Audit (IAS) van de Commissie een controle heeft verricht van de werkzaamheden van de Europese Toezichthouder bij het toezicht op Europol, met als doel de toereikendheid en de doeltreffendheid van het interne controlesysteem voor de toezichthoudende werkzaamheden in verband met Europol te beoordelen; is ingenomen met het feit dat de auditors de voortdurende inspanningen van de Europese Toezichthouder erkennen om de bestuursregelingen en de internecontrolesystemen voor het toezicht op Europol te verbeteren; is zich ervan bewust dat het definitieve controleverslag in september is uitgebracht, dat de Europese Toezichthouder kort daarna een actieplan bij de IAS heeft ingediend met alle aanbevelingen van de IAS die de dienst toereikend achtte om de vastgestelde risico's te beperken; wijst erop dat dergelijke risico's voornamelijk verband hielden met tekortkomingen in de follow-up van de aanbevelingen van de Europese Toezichthouder en voortvloeiden uit de behandeling van gevoelige niet-gerubriceerde en gerubriceerde informatie via IT-systemen;

Personele middelen, gelijkheid en welzijn van het personeel

19. merkt op dat de Europese Toezichthouder in 2020 in totaal 113 personeelsleden telde, tegen 96 in 2019; benadrukt dat de begrotingsautoriteiten in 2020 twintig nieuwe ambten hebben toegekend met het oog op de extra verantwoordelijkheden als bedoeld in Verordening (EU) 2018/1725, nieuwe toezichthoudende taken in verband met handhavings- en justitiële samenwerkingsagentschappen, en nieuwe verantwoordelijkheden na de consolidatie van het EDPB waarvoor de Europese Toezichthouder een onafhankelijk secretariaat verzorgt;

20. neemt kennis van de zeer lage bezettingsgraad (86,90 %) van het aantal ambten voor de personeelsformatie; begrijpt dat de Europese Toezichthouder gebruik heeft gemaakt van de reservelijst van 33 deskundigen op het gebied van gegevensbescherming die het resultaat was van het vergelijkend onderzoek van 2018, en ook arbeidscontractanten heeft aangenomen om in specifieke behoeften te voorzien of tijdelijk vrije ambten in te vullen wegens langdurige afwezigheid; merkt op dat de instellingen van de Unie moeilijkheden ondervinden bij het aantrekken van specialisten die deskundig zijn op specifieke vakgebieden, die *onder andere* te wijten zijn aan een beperkt concurrentievermogen en beperkt aantrekkelijke salarissen; wijst in het bijzonder op de uitdaging voor de Europese Toezichthouder om via EPSO zeer gespecialiseerd personeel voor gegevensbescherming aan te werven en begrijpt dat er specifieke vergelijkende onderzoeken moeten worden georganiseerd om voort te bouwen op de kennis en ervaring die door arbeidscontractanten zijn opgedaan; moedigt de Europese Toezichthouder aan goede praktijken toe te blijven passen in door andere instellingen gevalideerde aanwervingsprocedures, met name sollicitatiegesprekken op afstand en onlinetests;

21. constateert een positieve verandering in de geografische spreiding van het totale personeelsbestand, gelet op de omvang van de instelling, met een vertegenwoordiging van twintig lidstaten in 2020; is ingenomen met de toevoeging van drie nationaliteiten ten opzichte van 2019 en stelt vast dat het onevenredig grote aandeel van de door Belgische onderdanen bezette ambten is gedaald (van 27 % naar 23 %); merkt op dat er geen verandering is in de geografische spreiding van ambten van het midden- en topkader; begrijpt dat de gespecialiseerde profielen die nodig zijn om het mandaat van de Europese Toezichthouder te vervullen selectiepanels kunnen beperken wanneer het geografische aspect in aanmerking wordt genomen, en moedigt de Europese Toezichthouder aan verdere stappen te zetten die leiden tot een evenwichtiger vertegenwoordiging;

22. verzoekt de Europese Toezichthouder aandacht te blijven besteden aan kwesties in verband met genderevenwicht, gelijke kansen en geografisch evenwicht, met name tijdens selectieprocedures; stelt voor dat de Europese Toezichthouder een verplichte opleiding voor leidinggevenden en voor selectiepanelleden overweegt over onbewuste gendervooroordelen en de uitvoering van het gelijkekansenbeleid;

23. merkt op dat het genderevenwicht onder het totale personeel zowel in 2019 als in 2020 constant is gebleven, met ongeveer 58 % vrouwen en 42 % mannen; constateert dat de cijfers voor het middenkader gelijk blijven aan die van 2019, met 75 % vrouwen en 25 % mannen; merkt op dat beide hogere leidinggevende functies door mannen worden bezet, zoals ook in 2019 het geval was; is verheugd dat de strategie voor 2020-2024 een toezegging bevat om het genderperspectief te mainstreamen, ter ondersteuning van de in 2017 bekrachtigde strategie inzake gelijke kansen;

24. merkt op dat de Europese Toezichthouder verschillende arbeidsregelingen aanbiedt en dat alle personeelsleden, met uitzondering van de ontvangers van een managementtoelage, gebruik kunnen maken van flexibele werktijden; merkt op dat vóór de COVID-19-pandemie vrouwen de meerderheid vormden van de gebruikers van flexibele arbeidsregelingen, namelijk telewerk (61,6 % in 2019 en 67,5 % in 2020), deeltijdregeling (89 % in 2019 en 87,5 % in 2020), ouderschapsverlof (87 % in 2019 en 90 % in 2020) en tijdkrediet (100 % zowel in 2019 als in 2020); wijst op het onevenredige genderonevenwicht bij de gebruikers en verzoekt de Europese Toezichthouder derhalve intensiever te communiceren over de levensvatbaarheid en de voordelen van deze regelingen, d.w.z. verplichte voorlichtingsbijeenkomsten voor nieuwkomers, en ervoor te zorgen dat het gebruik van de beschikbare arbeidsregelingen op geen enkele wijze ten koste gaat van de loopbaanontwikkeling van de werknemers;

25. merkt op dat de Europese Toezichthouder naar aanleiding van de COVID-19-pandemie op 12 maart 2020 telewerken als algemene regeling heeft aangenomen en op 19 maart 2020 tot verlenging van de telewerkregeling tot en met 13 april 2020 heeft besloten; benadrukt dat intensief gebruik is gemaakt van telewerken als flexibiliteitsinstrument om de continuïteit van de activiteiten te waarborgen en het de personeelsleden gemakkelijker te maken om te gaan met de moeilijke omstandigheden die het gevolg zijn van de COVID-19-pandemie, en merkt op dat aldus geen enkel ambt werd uitgesloten; constateert dat de Europese Toezichthouder in 2020 een "leidraad voor telewerken" heeft uitgebracht; is zich ervan bewust dat de telewerkregeling vanaf het najaar 2020 slechts gedeeltelijk is en dat de toegang tot de gebouwen van de instelling geleidelijk is verruimd naargelang van de gezondheidssituatie;

26. merkt op dat een "besluit van de directeur inzake telewerken vanuit het buitenland" telewerken vanuit het buitenland toestond in de periode van 15 juni tot en met 15 september 2020, op voorwaarde dat de dagen van telewerken werden gecombineerd met een gelijk aantal verlofdagen; is van mening dat een dergelijke uitzonderlijke maatregel volledig gerechtvaardigd was door de noodzaak om tijdens de lockdownperiode beter rekening te houden met het privéleven van de personeelsleden;

27. merkt op dat IT-apparatuur voor telewerken aan alle personeelsleden is verstrekt onder de voorwaarden van de Service Level Agreement (SLA) die van kracht is met het Parlement, zonder extra kosten; merkt op dat personeelsleden de mogelijkheid hebben gekregen om een groter scherm en een ergonomische stoel vergoed te krijgen (tot respectievelijk 150 en 200 EUR) uit het Gemeenschappelijk stelsel van ziektekostenverzekering (GSZV);

28. is ingenomen met het feit dat de Europese Toezichthouder in maart 2020 richtsnoeren heeft aangenomen om burn-out te herkennen, te voorkomen en te beheersen, en dat voor 2021 opleiding gericht op het omgaan met stress en het opbouwen van veerkracht met bijzondere aandacht voor de preventie van burn-out op de agenda staat; verzoekt het managementteam onmiddellijk aandacht te besteden aan elk symptoom van een mogelijke burnout en de oorzaken te onderzoeken;

29. merkt op dat in 2020 geen enkel geval van intimidatie is gemeld, en waardeert het dat de Europese Toezichthouder in december 2020 een herziening van zijn anti-intimidatiebesluit heeft ondertekend, teneinde de rechten en plichten van elke partij te verduidelijken; is ingenomen met het feit dat de rol van de vertrouwenspersoon verder is ontwikkeld en dat een benoemingsprocedure is vastgesteld; betreurt dat er in 2020 geen opleidingen over intimidatie of klokkenluiden zijn georganiseerd en verzoekt de Europese Toezichthouder ten volle gebruik te maken van de digitale kanalen om dergelijke opleidingen voor alle personeelsleden (met uitzondering van nieuwkomers) op gezette tijden te organiseren en te actualiseren; waardeert het dat de Europese Toezichthouder in 2021 tijdens de welkomstdagen begonnen is met een verplichte presentatie over intimidatie voor nieuwkomers;

30. is ingenomen met de instelling van de welzijnscoördinator, die het contactpunt zal zijn voor alle vragen van het personeel op dit gebied en met andere belangrijke actoren zal samenwerken om ervoor te zorgen dat welzijnsgerichte activiteiten worden georganiseerd;

31. merkt op dat in 2020 in totaal 16 stagiairs zijn aangeworven via twee sessies, in maart en juli 2020; is ingenomen met het feit dat alle stagiairs door de Europese Toezichthouder werden betaald, zij het met bemiddeling van het DG EAC van de Commissie; merkt op dat alle stagiairs een laptop en een token kregen om te telewerken; is verheugd over het feit dat de Europese Toezichthouder zijn stagiairs op verzoek toestond vanuit het buitenland te werken;

Ethisch kader en transparantie

32. merkt op dat het ethisch kader van de Europese Toezichthouder in 2019 is geactualiseerd, dat alle nieuwkomers tijdens hun introductieopleiding een verplichte presentatie over ethiek volgen, en dat daarnaast voor 2021 een enquête over de bewustmaking van het personeel is gepland; is ingenomen met de benoeming van de nieuwe ethisch functionaris in mei 2021, die momenteel bezig is met het actualiseren van de opleiding en de presentaties van het ethisch kader aan de personeelsleden, en met het opzetten van een enquête over het bewustzijn onder het personeel; is verheugd dat de Europese Toezichthouder speciale ruimte op het intranet heeft om personeelsleden te informeren over zijn ethisch kader en hen bewust te maken van dit kader, met inbegrip van alle relevante documenten en procedures;

33. herinnert eraan dat de gedragscode voor personeelsleden in december 2019 is herzien om deze aan te passen aan de veranderingen in de instelling en aan het nieuwe rechtskader, met name teneinde rekening te houden met Verordening (EU) 2018/1725, alsook om de personeelsleden van het secretariaat van het EDPB in de code op te nemen; merkt op dat ook de specifieke gedragscode voor de Toezichthouders in december 2019 is herzien en aangenomen, met als doel ethische inzichten in hun dagelijks werk te integreren; merkt op dat de Europese Toezichthouder naar aanleiding van het verzoek van het Parlement heeft besloten een begin te maken met de opstelling van een gedragscode voor hogere leidinggevende functies;

34. constateert dat de Europese Toezichthouder momenteel geen gebruikmaakt van het interinstitutionele transparantieregister, maar de agenda en interventies van de Europese Toezichthouder, met inbegrip van vergaderingen met belangenvertegenwoordigers, op zijn website publiceert om de verantwoordingsplicht jegens de burgers te waarborgen; spoort de Europese Toezichthouder aan om na te gaan hoe zijn eigen register aan het transparantieregister kan worden gekoppeld;

Digitalisering, cyberbeveiliging, gegevensbescherming

35. merkt met waardering op dat de Europese Toezichthouder belang hecht aan het analyseren van de mogelijkheden, risico's en uitdagingen die opkomende technologieën en andere initiatieven kunnen hebben voor gegevensbescherming en persoonsgegevens, teneinde een veiliger digitale toekomst voor de Unie vorm te geven, zoals verankerd in de strategie 2020-2024 van de Europese Toezichthouder;

36. erkent de rol van de Europese Toezichthouder in het mondiale debat over digitale ethiek, met name wat betreft de ontwikkeling van artificiële intelligentie en gezichtsherkenningstechnologie; onderstreept dat de Europese Toezichthouder medevoorzitter is van de werkgroep Ethiek en Gegevensbescherming in de Artificiële intelligentie van de Global Privacy Assembly, de internationale vergadering van gegevensbeschermings- en privacyautoriteiten wereldwijd die zich buigt over de kwestie artificiële intelligentie en digitale ethiek;

37. is zich ervan bewust dat de belangrijkste door de Europese Toezichthouder gebruikte IT-infrastructuur en back-officehulpmiddelen en -diensten door de Commissie of het Parlement ter beschikking worden gesteld overeenkomstig de SLA inzake het gebruik van IT-diensten; is ingenomen met het initiatief om een begin te maken met de opbouw van de IT-capaciteit van de Europese Toezichthouder door een IT-ondersteuningsmedewerker in dienst te nemen die onder meer algemene IT-ondersteuning moet verlenen, als contact- en verbindingspunt moet fungeren voor alle IT-toepassingen die bij de instelling in gebruik zijn, de huidige en toekomstige IT-behoeften moet evalueren en oplossingen moet voorstellen en implementeren; is ingenomen met het feit dat de Europese Toezichthouder in 2020 heeft besloten de "IT-kloofanalyse" te introduceren om de behoefte aan IT-ondersteuning voor zijn taken te analyseren, de bestaande hulpmiddelen en systemen in kaart te brengen, en vervolgens mogelijke lacunes vast te stellen;

38. merkt op dat de Europese Toezichthouder in december 2020 een SLA heeft ondertekend met CERT-EU (het computercrisisresponsteam voor de instellingen, organen en instanties van de Europese Unie) voor de levering van een breed scala aan cyberbeveiligingsdiensten (opleidingsactiviteiten inzake bewustmaking, cyberbeveiligingsoefeningen, kennisgeving van cyberdreigingen en kwetsbaarheden die de Europese Toezichthouder mogelijk kunnen treffen alsook ad-hocondersteuning bij de afhandeling van cyberbeveiligingsincidenten); merkt op dat de Europese Toezichthouder, als follow-up van de voltooiing van een interne controle, de uitvoering van de aanbevelingen inzake cyberbeveiliging heeft gepland, zoals de integratie van cyberbeveiligingsrisico's in een nieuw en verbeterd risicobeheerskader en een nieuw proces om het cyberbeveiligingsniveau van zijn dienstverleners regelmatig te beoordelen;

39. merkt op dat de Europese Toezichthouder in 2020 verder is gegaan met het overgangsproces naar het gegevensbeschermingskader van Verordening (EU) 2018/1725, naast het waarborgen van zijn bedrijfscontinuïteit tijdens de COVID-19-pandemie; is verheugd dat de Europese Toezichthouder in september 2020 een voltijds functionaris voor gegevensbescherming heeft aangesteld om zijn capaciteit te versterken om activiteiten inzake de verwerking van persoonsgegevens te controleren en om waarborgen toe te passen en risico's voor de rechten en vrijheden van betrokkenen te beperken;

40. verzoekt de Europees Europese Toezichthouder voor gegevensbescherming het huidige gebruik van open-sourcetechnologie binnen de instellingen van de Unie in kaart te brengen en te beoordelen in hoeverre het voor de gegevensbescherming en privacy meerwaarde heeft om voorrang te geven aan de ontwikkeling van "open source"-tools;

Gebouwen en veiligheid

41. herinnert eraan dat de personeelsuitbreiding van de Europese Toezichthouder had geleid tot een overeenkomst met het Parlement om extra kantoorruimte te krijgen en het gehele gebouw te betrekken dat destijds werd gedeeld met de Europese Ombudsman; herinnert eraan dat de begrotingsonderdelen voor gebouwen, meubilair en uitrusting derhalve werden verhoogd om de extra kosten in verband met extra huur en lasten te dekken; merkt op dat de vertraging bij de geplande uitbreiding heeft geleid tot een lage uitvoering van dergelijke begrotingsonderdelen;

42. moedigt de Europese Toezichthouder aan om in zijn gebouwenstrategie rekening te houden met de behoeften van mensen met beperkte mobiliteit of andere handicaps, een bredere definitie van redelijke aanpassingen vast te stellen, doeltreffende oplossingen te overwegen om de toegang van mensen met een handicap tot IT-hulpmiddelen en -platforms te vergemakkelijken, en zich aan te passen aan de aanpak van de instellingen van de Unie op het gebied van medische zorg en dekking;

Milieu en duurzaamheid

43. is ingenomen met de vele acties die de Europese Toezichthouder heeft ondernomen om zijn milieuvoetafdruk te verkleinen; merkt op dat de Europese Toezichthouder in 2020 zijn inspanningen om een papierloze instelling te worden heeft voortgezet, door met klem het volledig elektronisch beheer van facturen en betalingen en de elektronische ondertekening van documenten te onderschrijven;

44. is verheugd dat de Europese Toezichthouder aanspoort tot het gebruik van het openbaar vervoer door 50 % van de kosten van openbaar vervoer terug te betalen, en tot het gebruik van fietsen door voldoende fietsenrekken in zijn garages ter beschikking te stellen;

45. moedigt de Europese Toezichthouder aan concrete maatregelen te nemen met het oog op duurzame ontwikkeling, en zich aan te sluiten bij het milieubeheer- en milieuauditsysteem (EMAS) van de Unie, dat door de Commissie is ontwikkeld om organisaties in staat te stellen hun milieuprestaties te evalueren, te rapporteren en te verbeteren;

46. moedigt de Europese Toezichthouder aan toegang te krijgen tot de sinds 2017 door het Parlement beheerde interinstitutionele helpdesk voor groene overheidsopdrachten, die zich richt op duurzame ontwikkeling, milieukwesties en sociale aspecten van overheidsopdrachten;

Communicatie en meertaligheid

47. wijst op de bekendmaking van de strategie 2020-2024 van de Europese Toezichthouder, samen met een nieuwe bedrijfsbrochure en een video; merkt op dat de Europese Toezichthouder ook een consistente en gerichte communicatiestrategie met diverse belanghebbenden heeft ontwikkeld om in te gaan op de nieuwste ontwikkelingen in verband met de COVID-19-pandemie en de daaruit voortvloeiende vraagstukken inzake gegevensbescherming;

48. is verheugd over de belangstelling van de Europese Toezichthouder voor sociale media en andere platforms om voor een betere verspreiding van informatie te zorgen; wijst met name op de openbare proefprojecten Mastodon (alternatief voor Twitter/Instagram) en PeerTube (alternatief voor YouTube) en begrijpt dat beoogd wordt om met andere instellingen van de Unie tot een consensus te komen voor een gemeenschappelijk platform van de Unie en tegelijk andere mogelijkheden te verkennen, zoals het hosten van sociale media met open broncode door de Unie; is van mening dat het verstrekken van informatie aan burgers over niet-eigendomsgebonden platforms bijdraagt tot het behoud van onafhankelijke en transparante publieke instellingen;

49. moedigt de Europese Toezichthouder aan communicatie-initiatieven te ontplooien om zijn rol en het begrip van zijn opdracht bij een breder publiek te vergroten; neemt er kennis van dat het Privacy Camp op 21 januari 2020 de top tussen het maatschappelijk middenveld en de EDPS heeft georganiseerd om de stand van zaken op het gebied van gegevensbescherming en privacy in de Unie met maatschappelijke organisaties te bespreken; merkt op dat de Europese Toezichthouder in oktober 2020 een onlineworkshop heeft georganiseerd over het thema "gegevensbescherming in internationale organisaties in tijden van crisis";

50. merkt op dat de totale kosten voor vertalingen in 2020 1 250 827,45 EUR bedroegen, waarvan 342 255,65 EUR voor de Europese Toezichthouder en 908 571,80 EUR voor het EDPB; verzoekt de Europese Toezichthouder om samen met de Commissie, het Vertaalbureau voor de organen van de Europese Unie en de Wereldorganisatie voor de intellectuele eigendom (WIPO) verder onderzoek te doen naar het gebruik van neurale vertaling via specifieke vertaalmachines, alsook naar andere opties;

Interinstitutionele samenwerking

51. merkt met waardering op dat de Europese Toezichthouder ook in 2020, en ondanks de COVID-19-pandemie, aan tal van instellingen van de Unie verscheidene opleidingssessies heeft kunnen geven met richtsnoeren voor de bescherming van persoonsgegevens;

52. waardeert het dat de Europese Toezichthouder een leidraad heeft opgesteld voor de gegevensbeschermingseffectbeoordeling (PEB); benadrukt dat de Europese Toezichthouder in februari 2020 door middel van een enquête is nagegaan hoe de instellingen van de Unie sinds de inwerkingtreding van Verordening (EU) 2018/1725 gebruik hebben gemaakt van de PEB, en dat in juli 2020 bij wijze van follow-up een verslag is gepubliceerd;

53. is het ermee eens dat, omdat gegevens over grenzen heen stromen, gegevensbescherming in een mondiale context moet worden bezien; is van mening dat de actieve deelname van de Europese Toezichthouder aan een aantal internationale fora bijdraagt tot de vorming en uitwisseling van goede praktijken, de vaststelling en ontwikkeling van richtsnoeren en de totstandbrenging van consistente en samenhangende procedures op basis van een gemeenschappelijke interpretatie van de regels inzake gegevensbescherming; merkt op dat de Europese Toezichthouder een actief lid is van de Global Privacy Assembly (GPA) (voorheen bekend als de internationale conferentie van commissarissen voor de bescherming van gegevens en de persoonlijke levenssfeer);

54. verzoekt de Europese Toezichthouder ervoor te zorgen dat het netwerk van functionarissen voor gegevensbescherming (DPO's) actief en dynamisch blijft en tweemaal per jaar bijeenkomt, zodat consistentie en afstemming bij de behandeling van kwesties inzake gegevensbescherming in alle instellingen van de Unie worden gewaarborgd;

55. is zich ervan bewust dat de Europese Toezichthouder volwaardig lid is van het EDPB, het bij de algemene verordening gegevensbescherming (AVG) opgerichte onafhankelijke orgaan dat de samenwerking tussen nationale gegevensbeschermingsautoriteiten bevordert om ervoor te zorgen dat de regels inzake gegevensbescherming in de Unie consequent worden toegepast; begrijpt dat in een memorandum van overeenstemming de voorwaarden voor samenwerking tussen het EDPB en de Europese Toezichthouder zijn bepaald, waarbij laatstgenoemde zowel lid als verstrekker is van een onafhankelijk secretariaat dat administratieve en logistieke ondersteuning biedt, analytisch werk verricht en bijdraagt tot de taken van het EDPB;

56. merkt in het bijzonder op dat het juridisch team van het secretariaat van het EDPB meer dan 60 % van de in 2020 door het EDPB aangenomen richtsnoeren, adviezen, aanbevelingen en verklaringen heeft opgesteld, namelijk: 13 richtsnoeren, twee aanbevelingen, 32 adviezen, zijn eerste bindende uitspraak in geschillenbeslechting, alsook juridische adviezen; onderstreept dat de Europese Toezichthouder alle 27 plenaire vergaderingen van het EDPB in 2020 heeft bijgewoond; wijst erop dat veel van de werkzaamheden van het EDPB plaatsvinden in subgroepen van deskundigen, die elk een specifiek gebied in verband met gegevensbescherming bestrijken, en dat de Europese Toezichthouder deelneemt aan alle subgroepen van deskundigen van het EDPB en in veel dossiers optreedt als corapporteur of hoofdrapporteur;

57. stelt vast dat de Europese Toezichthouder, samen met het secretariaat van het EDPB en andere leden van het EDPB, op 15 december 2020 het mandaat heeft aangenomen van de SPE (Support Pool of Experts), een ondersteunende pool van deskundigen die is opgericht om bijstand te verlenen bij de uitvoering van onderzoeken en handhavingsactiviteiten van significant gemeenschappelijk belang en om de samenwerking en solidariteit tussen alle leden van het EDPB te versterken;

58. spreekt zijn waardering uit voor het feit dat de Europese Toezichthouder in 2020 ook verscheidene adviezen heeft uitgebracht in het kader van zijn taak om de Commissie, het Parlement en de Raad te adviseren over wetgeving en beleidsinitiatieven die gevolgen hebben voor de bescherming van persoonsgegevens;

59. merkt op dat de terugtrekking van het Verenigd Koninkrijk uit de EU gevolgen heeft gehad voor de doorgifte van persoonsgegevens door onder de AVG vallende organisaties aan organisaties in het VK, en verwelkomt in dit verband de advisering door de Europese Toezichthouder van belanghebbenden, waarin ook aandacht wordt besteed aan de juridische gevolgen van die doorgifte op de gegevensbescherming in de Unie; neemt er met name kennis van dat de Europese Toezichthouder in Advies 14/2021 een aantal bedenkingen heeft geuit, die de Commissie in aanmerking heeft genomen bij het vaststellen van de besluiten inzake adequate bescherming van persoonsgegevens door het VK in het kader van de algemene verordening gegevensbescherming bij wetshandhaving;

60. waardeert de samenwerking tussen de Europese Toezichthouder en het Europees Openbaar Ministerie (EOM) met het oog op de integratie van de regels inzake gegevensbescherming in de procedures en IT-systemen van het EOM, hetgeen een grote uitdaging vormt gezien de gelaagde structuur van het EOM en de wisselwerking tussen de verordening betreffende het EOM en de nationale bepalingen, die coördinatie met de nationale gegevensbeschermingsautoriteiten vereist;

61. wijst er voorts op dat er aan het einde van 2019 bij Eurojust een nieuw toezichthoudend kader voor de verwerking van persoonsgegevens in werking is getreden, waarbinnen de EDPS verantwoordelijk is voor het monitoren van de naleving van de toepasselijke Unieregelgeving over gegevensbescherming door Eurojust; is in dat opzicht verheugd over de nauwe samenwerking tussen de EDPS en Eurojust gedurende het jaar 2020;

62. merkt op dat de Europese Toezichthouder in 2020 zowel interinstitutionele diensverleningsovereenkomsten als administratieve overeenkomsten heeft gesloten met PMO, DG HR, DG EAC, DG BUDG en DG CERT-EU van de Commissie, dan wel deze heeft gewijzigd, en tevens een nieuwe administratieve overeenkomst heeft gesloten met drie directoraten-generaal van het Parlement (DG INLO, DG Safe en DG PERS) inzake gebouwen, logistiek en veiligheidsdiensten;

63. benadrukt de relevantie van het arrest van het Hof van Justitie in zaak C-311/18 (het zogenoemde "Schrems II"-arrest), waarbij "Privacy Shield", het Europees-Amerikaanse mechanisme voor persoonsgegevens, ongeldig is verklaard; erkent de rol van de Europese Toezichthouder bij het toezicht op de conformiteit van de overdrachten die plaatsvinden in het kader van contractuele betrekkingen met in de VS gevestigde organisaties;

64. spreekt zijn bezorgdheid uit over het resultaat van het onderzoek van de Europese Toezichthouder naar de verwerking door Europol van grote datasets die door nationale wetshandhavingsinstanties in het kader van strafrechtelijke onderzoeken zijn verzameld; begrijpt dat de procedures van Europol niet voldoende zekerheid boden over de naleving van de Europol-verordening wat betreft de categorieën van betrokkenen op wie de verwerking door Europol betrekking heeft, hetgeen de grondslag is waarop belangrijke criminele inlichtingen worden geproduceerd; verzoekt de Europese Toezichthouder Europol te steunen bij het opstellen en uitvoeren van een actieplan om de vastgestelde valkuil aan te pakken, zonder dat dit ten koste gaat van de bijdragen van Europol aan de infrastructuur voor fraudebestrijding waarvan het een relevant onderdeel is;

65. wijst erop dat de Europese Toezichthouder op 2 juli 2020 een openbaar document heeft uitgebracht met de bevindingen en aanbevelingen van het onderzoek van de Europese Toezichthouder naar het gebruik van Microsoft-producten en -diensten door de instellingen van de Unie; wijst erop dat deze bevindingen de inspanningen van overheidsdiensten onderschrijven om controle te houden over hoe en waarom persoonsgegevens worden verwerkt en om te zorgen voor een adequaat niveau van gegevensbescherming bij het sluiten van contracten voor ICT-diensten, zoals uiteengezet in de strategische doelstelling van de Europese Toezichthouder inzake "digitale soevereiniteit";

COVID-19-Pandemie

66. benadrukt de cruciale rol van de Europese Toezichthouder bij de bescherming van persoonsgegevens en de persoonlijke levenssfeer, twee grondrechten in de Unie, in de context van de COVID-19-pandemie, met name de relevantie en de invloed van zijn beoordeling van de naleving van de gegevensbescherming van de talrijke contacttraceringsapps en waarschuwingen die tijdens de pandemie wijdverspreid waren; erkent de extra werklast die de Europese Toezichthouder naast zijn normale taken heeft gekregen en waardeert het dat de Europese Toezichthouder niet alleen de bedrijfscontinuïteit heeft gegarandeerd, maar zelfs de productiviteit heeft vergroot, waaronder door de digitalisering van de processen; Toezichthouder een speciale COVID-19-taskforce heeft opgericht die zich moet bezighouden met al deze verzoeken, het toezicht en de adviezen met betrekking tot de maatregelen die zijn genomen ter bestrijding van de pandemie (contacttraceringsapps, temperatuurcontroles, vaccinatie); wijst erop dat de Europese Toezichthouder in maart 2020, in antwoord op de raadpleging van de Commissie over het gebruik van telecommunicatiegegevens voor het toezicht op de verspreiding van de COVID-19-pandemie, heeft voorgesteld de nadruk te leggen op het minimaliseren van het verzamelen en bewaren van persoonsgegevens, anonimisering van gegevens, beveiliging van en toegang tot gegevens, toereikendheid van de bewaartermijnen voor gegevens, alsook een gedecentraliseerde aanpak van gegevensopslag en -verwerking;

67. wijst erop dat het EDPB heeft benadrukt dat het van fundamenteel belang is ervoor te zorgen dat elke maatregel die in de buitengewone omstandigheden van een pandemie wordt genomen, noodzakelijk is, beperkt is in de tijd, een minimale reikwijdte heeft en onderworpen is aan een periodieke en reële toetsing en aan een wetenschappelijke evaluatie; verzoekt de Europese Toezichthouder de situatie voortdurend te evalueren, teneinde de privacyrisico's in verband met de ontwikkeling en het gebruik van de contacttraceringsapps aan te pakken of te beperken;

68. merkt op dat de Europese Toezichthouder begin 2020 vertrouwde op het continuïteitsplan (BCP) waarvan sommige bepalingen in de beginfase van de COVID-19- pandemie zijn gebruikt en aangepast; wijst erop dat op 10 maart 2020 het noodplan voor de administratieve paraatheid met betrekking tot de pandemie is aangenomen, en dat meer specifieke maatregelen zijn genomen om de komende pandemie het hoofd te bieden;

69. merkt op dat de Europese Toezichthouder de eerste instelling van de Unie was die per 12 maart 2020 telewerken als algemene regeling voor alle leden van het personeel heeft ingevoerd via de aanpassing van haar BCP, en benadrukt dat de instelling geen gevallen van besmetting met COVID-19 op de werkplek heeft gehad; is verheugd dat de genomen noodmaatregelen, met name de veralgemening van telewerken (d.w.z. geen drempel binnen de eenheden en geen onderscheid tussen structureel en incidenteel), het voorwerp zullen uitmaken van besprekingen met het personeelscomité en zullen worden opgenomen in het nieuwe besluit over telewerken waarover momenteel wordt onderhandeld en dat het op 19 maart 2019 genomen besluit ter zake zal wijzigen;

70. moedigt de Europese Toezichthouder aan de uit de COVID-19-pandemie getrokken lering in termen van bedrijfscontinuïteit en crisisbeheersingsaanpak, IT-reactievermogen, veerkracht van de organisatie, zorgplicht ten aanzien van het personeel, doeltreffendheid van de interne communicatie en flexibiliteit van de werkprocessen, volledig in de interne beheerstrategie te integreren.